

Introitus: *Kam tvá slova proniknou, tam vstává světlo, nezkušené nabývají rozumnosti. Dychtivě otvírám ústa, toužím po tvých příkázáních.* (Žalm 119, 130n)

„U tebe je pramen žití, když ty jsi nám světlem, spatřujeme světlo. Uchovej své milosrdenství těm, kdo tě znají, a svou spravedlnost těm, kdo mají přímé srdce.“
(Žalm 36, 10-11)

Duha (Kázání pro velké děti)

Budu Vám dnes vyprávět o duze. Můj soused, Karel Plíhal, myslel asi na něco jiného než já, když zpíval písničku, která mne už hodně dlouho provází životem:

Na louce vyrostla květina
nebyvalého druhu.
Když si ji nakrájíš do vína,
uvidíš v pokoji duhu.

Marně jsem listoval v herbáři,
vypadá trochu jak jetel,
roste jen od srpna do září,
na to je třeba brát zřetel.

R: Míti svou duhu kapesní,
to je dnes určitě terno.
Duhová šťáva kape z ní,
utopí v sobě to chladno a černo...

Jsou chvíle, kdy nemáme s sebou Bibli nebo nemáme tak soustředěné posluchače, aby byli schopni vnímat, co ten úžasný text říká. Nebo máme před sebou děti a potřebujeme, aby si zapamatovaly, co vidí. K tomu se nesmírně hodí kapesní duha, o níž Plíhal tvrdí, že roste jen od srpna do září. Tak jsem chtěl, abyste si ji letos v srpnu třeba zavařili do zásoby. Také chci udělat reklamu na to, co budu probírat s dětmi v barevném náboženství od polovičky září tohoto roku.

Jsme přesvědčeni, že bílé světlo je skutečně bílé. Není to úplně tak. Stačí mlha, déšť či mastná skvrna na vodě a světlo se nám rozpadne do duhy. Do barev, které známe jako azurovou (modrou) žlutou a purpurovou (červenou). Stuhly v tomto vybarvení se v té duze na obloze skládají vedle sebe, jakoby jich bylo několik za sebou. Duha je vlastně takový prstenec. Světlo, které se nám rozpadne, obsahuje nejen to, co vidíme, ale v té mezeře mezi další duhou je také temná část, která zůstává našim očím skryta, a přesto má svou moc. Místo barevného záření viditelného spektra (duhy) jsou v té tmě paprsky silných kosmických záření, od kterých nás slupka zemské atmosféry chrání.

Duha nám vypráví o Pánu Bohu. Žalmista řekl, že v tom Božím světle vidíme světlo. Najednou se nám rozsvítí, když do našeho života vstoupí Boží paprsek: *U tebe je pramen žití, když ty jsi nám světlem, spatřujeme světlo!* (Žalm 36, 10) A co ta duha říká?

Azurová (Modrá)

Ještě před svítáním, ještě dříve, než se vyloupne modrá obloha, musíme počítat s neviditelným zářením, které rozhýbává život. Díky ultrafialovému záření nám hnědne pokožka, vlasy vyblednou jako sláma. Díky tomu tajemnému záření dovedou listy vyrábět kyslík. Tak poznáváme tvůrčí moc všemohoucího Boha. Modrá vypadá chladně, jako některým připadne Hospodin, který dokáže

stvořit a pak odebrat život či nechat člověka přežívat v bolestech, kterými procházel Jób a různou měrou jimi trpíme i my. Je to však Pán Bůh, po kterém Jób touží. S jiným žalmistou říká: *Ty mi rozsvěcuješ světlo, Hospodine. Můj Bůh září do mých temnot.* (Žalm 18, 29) Jistě, ten, který řekl: „*Bud' světlo!*“ *A bylo světlo.*“ jak čteme ve zprávě o stvoření (Genesis 1, 3), má co říci i do našeho života. Přijmi jej, pochop, že toto je Tvůj Bůh! Ateisté se domáhají konfrontace s Bohem, když nevidí, nevěří. Stejně, jako mi lidé při výkladu připomínají, že v té duze je ještě někde bílá. Není. Tou bílou je ta duha. Do ní se rozpadl ten jas bílého světla. Nevěříš, že je to Bůh tvůrce, kvůli kterému vlastně dýcháš?

Zelená

Mezi azurovou a žlutou je přechod zelené. *Zelená a modrá, pro blázny je dobrá* říká veršování. Asi to bylo po lidsku řečeno bláznivé, když si Všemohoucí usmyslel dát lidem naději. Zelená je barva naděje. Když umíral král David, do jehož rodiny se po generacích narodil Pán Ježíš, řekl¹, že jeho celý život byl takovou zelení na mapě tohoto světa. Takovou dobrou zprávou jako světlo výpravčího, který dává volno vlakům. Lidé se od pradávna scházeli pod zelenými stromy² a obětovali. Modlou nebýval suchý strom, ale zelený, protože dával naději života. My jsme také lidé naděje. Věř přece v možnost proměny? Stále vypisuješ, co všechno ti nejde, ale i pro Tebe svítí zelená!

Žlutá

Naděje ustoupí jasu jistoty a pravdy, když se rozzáří světlo a jeho paprsek se zahledí do minulosti i do budoucnosti. Je vidět skutečná pravda o nás a o světě, ve kterém žijeme. Pán Ježíš svá slova o světle světa řekl v rozhovoru se soudci, kteří chtěli odsoudit nevěrnou ženu a zapomněli soudit nevěrného muže. Ježíš těm špatným soudcům řekl „*Já jsem světlo světa. Kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít [vlastnit – ne jenom vidět] světlo života.*“ a „*Vy soudíte podle zdání; já nesoudím nikoho. Jestliže já přece soudím, můj soud je pravdivý, protože nejsem sám, ale [jsem] já a ten, který mne poslal, Otec.*“ (Janovo evangelium 8, 12 a 15-16) Netápete? Nepotřebujete zhlédnout a uvidět sebe sama? Nepotřebujeme přece vidět Ježíše a znát jeho podobu, to by nám jej tady nechal Otec nastálo... Nepotřebujeme Jeho zjevení, potřebujeme vidět sebe sama a svět. Modlím se s vámi jako Žalmista: „*Sešli své světlo a svoji věrnost; ty ať mě vedou, ty ať mě přivedou k tvé svaté hoře, k příbytku tvému, a já tam přistoupím k Božímu oltáři, k Bohu, zdroji své jásavé radosti, a hrou na citeru ti budu vzdávat chválu, Bože, můj Bože!*“ (Žalm 43, 3)

Oranžová

Na přechodu od pravdivého jasu k červené je barva ohně. Ta nám vypráví o tom, že není odpuštění bez utrpení, není úplná naděje a úplné jasno bez utrpení. A to především bez utrpení Ježíše Krista. On za nás nesl tíhu všeho zlého. Ježíš to byl, kdo řekl: „*Oheň jsem přišel uvrhnout na zemi, a jak si přeji, aby se už vznal!*“ (Lukáš 12, 49) Máme důvod ke vděčnosti za jeho velké utrpení, za možnost, kterou jsme získali tím, že za nás za všechny zaplatil a tedy je nám možno odpuštění. Ale je to také oheň našeho vyzrávání, o kterém mluvil Jan Křtitel, když se k němu hrnuli lidé pro křest vodou: „*Já vás křtím vodou k pokání. Přichází však někdo silnější než já; nejsem ani hoden,*

1 *Toto jsou Davidova poslední slova: „Výrok Davida, syna Jišajova, výrok muže Nejvyšším povýšeného, pomazaného Bohem Jákobovým, libezného pěvce izraelských žalmů. Hospodinův duch skrze mne mluvil, na mém jazyku byla řeč jeho. Pravidl mi Bůh Izraele, skála Izraele ke mně promluvila: Kdo člověku vládne spravedlivě, ten, kdo vládne v Boží bázni, je jak jitrní světlo při východu slunce, jak bez mráčku jitro, od jehož jasu a vláhy se zelená země.* (2. Samuelova 23, 1-4)

2 *I poznáte, že já jsem Hospodin, až budou skolení ležet mezi jejich hnusnými modlami okolo jejich oltářů na každém vysokém pahorku, na všech vrcholech hor i pod každým zeleným stromem a pod každým košatým posvátným stromem na místě, kde připravovali libovonné oběti všem svým hnusným modlám.* (Ezechiel 6, 13; 2 Paralipomenon 28, 4)

abych rozvázal řemínek jeho obuvi; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. “ (Lukášovo evangelium 3, 16) Oheň je a bude zkouškou pravosti: *Dílo každého vyjde najevo. Ukáže je onen den, neboť se zjeví v ohni; a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka.* (1. Korintským 3, 13) Zaslíbila ti na semaforu života oranžová? Bolí to? Pálí to? Pravděpodobně si tě k něčemu Pán Bůh připravuje!

Purpurová (Červená)

Pravděpodobně ze semaforu znáte červené světlo, které nám poroučí zastavit. Ano. Je to dílo Ducha svatého, o kterém nám vypráví duha nakonec. Duch svatý *přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud.* (Janovo evangelium 16, 8) Tady nemá smysl uhýbat, došel jsi na dno svých výmluv. Skutečné křesťanství se rodí z pokání.

Pokání se může zdát zoufale nepříjemné, ale stejně jako červené mihotání plamenů v krbu, hřejivý pocit soukromí, teplo krve – červená vypráví nejvíce o domově, o otevřené náruči a srdečném přijetí.

Než se nám ponoří červený kotouč slunce do tmy, smíme si navečer říci o tajemné moci Ducha svatého. Tam, kde se duha uzavírá v červené, kterou lze zahlédnout, přichází infračervené paprsky, které zahlédnout neumíme, ale cítíme je. To je to uzdravující, ujišťující teplo domova a pevnost Boží milosti.

Tak jsem vám dnes vyprávěl o duze, dal jsem vám evangelium, které se dá vyprávět u ohně, i když už není na písmenka vidět. Vlastně jsem vám nakrájel Plíhalovu květinu do vína a jsem si jist, že tato kapesní šťáva dokáže utopit ono chladno a černo. Amen!

Bože, sliby tobě dané splním, přinesu ti oběť chvály, neboť jsi mě vysvobodil z jisté smrti. Což jsi neušetřil moje nohy podvrtnutí, abych před Bohem směl chodit dál ve světle živých? (Žalmy 56, 13)